

ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΙΓΑΛΕΩ

30 Ιανουαρίου 2025

**1. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΕΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΕΜΠΝΕΥΣΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ
ΕΡΓΟ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ**

...των τριών λόγιων Πατέρων: Βασιλείου του Μεγάλου, Γρηγορίου του Θεολόγου & Ιωάννου του Χρυσοστόμου

**τρία τετράγωνα μυαλά που κινούσε μια φλεγόμενη από την
πίστη καρδιά!!!**

- Και οι τρεις τους με την πολυσχιδή προσωπικότητά τους, το έργο, τη δράση και την αγιότητά τους σφράγισαν τον χρυσό αιώνα της Εκκλησίας, δηλαδή τον 4ο μ.Χ. αιώνα.
- Με οδηγό τους το πρόσωπο του Θεανθρώπου και τις παρακαταθήκες ζωής που κληροδότησε στο σώμα Του, την Εκκλησία, άνοιξαν νέους θεολογικούς και πολιτισμικούς δρόμους, συνθέτοντας πραγματικότητες φαινομενικά ασύνδετες, αντίθετες, για κάποιους δε ακόμα και αλληλοσυγκρουόμενες: ελληνισμό και χριστιανισμό, γνώση και πίστη, επιστήμη και θρησκεία...
- Προσπαθώντας να μιμηθούμε την τακτική τους στην επίλυση ζητημάτων που αφορούν στον δημιουργημένο “κατ’ εικόνα και καθ’ ομοίωση Θεού” άνθρωπο και στην “εν Χριστώ” ανακαίνιση της κτίσης, φέτος αποφασίσαμε να εντάξουμε στη γιορτή τους τις Δράσεις Ενίσχυσης της Ενεργού Πολιτειότητας των μαθητών του Σχολείου, που αφορούν στο 15% περίπου του παγκόσμιου πληθυσμού, στα πρόσωπα με αναπηρίες, ερευνώντας τη στάση και τη συμπεριφορά του Χριστού απέναντί τους, καθώς και τις θέσεις των Πατέρων της Εκκλησίας για τα πρόσωπα με αναπηρία.

Η διάρθρωση των διαφανειών μας - Περιεχόμενα.

- Εισαγωγή στο θέμα: Διαφάνειες 1 έως 3.
- Η διάρθρωση των διαφανειών μας - Περιεχόμενα: Διαφάνεια 4.
- Α. Ερμηνεία της αναπηρίας στην Παλαιά Διαθήκη, περιπτώσεις παραλληλισμών στην Καινή Διαθήκη και ερμηνεία από τους Πατέρες: Διαφάνειες 5 έως 16.
- Β. Ερμηνεία της αναπηρίας στην Καινή Διαθήκη και στα Πατερικά κείμενα: Διαφάνειες 17 έως 26.
- Γ. Ετερότητα και αξιοποίηση χαρισμάτων στην Εκκλησία, με βάση τη Βιβλική και Πατερική Θεολογία: Διαφάνειες 27 έως 32.
- Δ. Σύνδεση των Δράσεών μας με τη διδακτική ενότητα 7.7.Β., που έχει τίτλο “Τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία”, από το βιβλίο “Πολιτική Παιδεία” της Α Λυκείου. Διαφάνειες 33 έως 36.
- Ε. Σύνδεση των Δράσεών μας με τη διδακτική ενότητα 2.3., που έχει τίτλο “Το χριστιανικό μήνυμα και οι πανανθρώπινες αξίες”, από το βιβλίο “Χριστιανισμός & Θρησκευματα” της Β Λυκείου: Διαφάνειες 37 έως 47.
- ΣΤ. Σύνδεση των Δράσεών μας με τη διδακτική ενότητα 3.4. “Η ελπίδα για τη μεταμόρφωση του κόσμου”, από το βιβλίο “Χριστιανισμός & σύγχρονος κόσμος” της Γ Λυκείου. - Η επικαιροποίηση του αποσπάσματος από την ομιλία του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ “έχω ένα όνειρο” για τις ανάγκες των Δράσεων της Ενεργού Πολιτειότητας: Διαφάνειες: 48 έως 52.
- Ζ., Η., Θ. Τα μέλη των Ομάδων “ορθώς σκέπτεσθαι”, “ορθώς ομιλείν” και “ορθώς πράττειν”: Διαφάνειες 53 έως 55.
- Ι. Βιβλιογραφία - Δικτυογραφία (ενδεικτικά): Διαφάνειες 56 έως 57.

A. Ερευνώντας τις θέσεις της Βιβλικής και Πατερικής Θεολογίας για το ζήτημα της αναπηρίας.

- Ο άνθρωπος της εποχής της Παλαιάς Διαθήκης, που δεν είχε σαφή αντίληψη για τη μεταθανάτια ζωή, οποιαδήποτε φθορά του σώματος τη θεωρούσε θεία τιμωρία, ενώ την ευζωία και τη μακροζωία τις θεωρούσε θεία ευλογία.
- Ο αρχαίος Ισραήλ αντιμετώπισε τα άτομα με ασθένειες και αναπηρίες ως στιγματισμένα από την κατάρα της αρρώστιας και της αμαρτίας, δηλαδή ως ακάθαρτα άτομα του κοινωνικού περιθωρίου, που η εμφάνιση και οι αντιδράσεις τους προκαλούσαν αποστροφή στα 'υγιή' και 'φυσιολογικά' μέλη της κοινωνίας.
- Διάταξη του Νόμου απαγόρευε οι ανάπηροι (τυφλοί, κωφοί, χωλοί, -άνω/ κάτω άκρων-) να θυσιάζουν στον Θεό ή να προσεγγίζουν το θυσιαστήριο (Λευιτ. 21, 18-23).

A. Ερευνώντας τις θέσεις της Βιβλικής και Πατερικής Θεολογίας για το ζήτημα της αναπηρίας (συνέχεια...)

- Βέβαια, η δια νόμου απαγόρευση στα πρόσωπα με αναπηρία να ασκούν ιερατικά καθήκοντα έρχεται σε αντίφαση με τη μετοχή του ανάπηρου Ιερέα όχι απλώς στα άγια αλλά και στα αγιότατα, (Λευιτ. 21, 17-22), γεγονός που κάνει κάποιους ερευνητές, σε αντίθεση με άλλους, να θεωρούν ότι η προαναφερόμενη απαγόρευση δεν συνιστά ρατσισμό.
- Στο βιβλίο του Ιώβ, σωματικές παθήσεις και αναπηρίες πηγάζουν από την αμαρτία και αποδίδονται στην απονομή δικαιοσύνης από τον Θεό.
- Αν και ο Ιώβ, ως υπερασπιστής φτωχών και αδικημένων και βοηθός τυφλών και χωλών, αναρωτιέται ποια ανομία διέπραξε που να αξίζει θεία τιμωρία, (Ιώβ. 29, 12-17) οι Πατέρες της Εκκλησίας (Μέγας Βασίλειος και Μέγας Αθανάσιος) δεν επαινούν τον πρότερο δίκαιο βίο του, αλλά την καρτερία και την υπομονή του στις θεϊκές δοκιμασίες, χάρη στις οποίες ο Θεός αποκατέστησε πλήρως την υγεία του.

A. Ερευνώντας τις θέσεις της Βιβλικής και Πατερικής Θεολογίας για το ζήτημα της αναπηρίας (συνέχεια...)

- Αυτή η στάση των Πατέρων απέναντι στον Ιώβ γίνεται κατανοητή αν συνειδητοποιήσουμε ότι η αναπηρία αφορά δυνητικά όλους τους ανθρώπους. Όλοι, ως μέτοχοι της κτιστότητας της φύσης μας, είμαστε δυνάμει πρόσωπα με αναπηρία. Στην παρούσα ζωή τα πάντα είναι ευμετάβλητα, τρεπτά. Τα νιάτα οδηγούν στα γηρατειά, η δύναμη στην αδυναμία και η υγεία στην ασθένεια ή στην αναπηρία.
- Σύμφωνα με τον άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο, δεν είναι φανερό εάν η κακοπάθεια του σώματος των προσώπων με αναπηρία ανάγεται στον Θεό ή εάν οφείλεται στη φθαρτότητα του σώματος. [...] Θα ανέμενε κανείς ο κακός να τιμωρείται για τις κακίες του και ο καλός να επαινείται για τις καλοσύνες του. Ποιος όμως είναι σε θέση να γνωρίζει εάν δεν συμβαίνει το αντίστροφο, δηλαδή να ανεβαίνει κάποιος ψηλά εξαιτίας της πονηρίας του, ενώ ο άλλος να αποδοκιμάζεται εξαιτίας της αρετής του; Ο μεν πονηρός ανεβαίνει ψηλά για να πέσει χαμηλότερα, εφόσον θα φανερώσει με τις πράξεις του όλο το μέγεθος της κακίας του, ο δε δίκαιος θα απαλλαγεί από κάθε ίχνος κακίας που δύναται να φέρει, εφόσον θα καθαριστεί όπως το χρυσάφι στη φωτιά.

Α. Ερευνώντας τις θέσεις της Βιβλικής και Πατερικής Θεολογίας για το ζήτημα της αναπηρίας (συνέχεια...)

- Ασθένειες και αναπηρίες προσβάλλουν αγίους και αμαρτωλούς που είναι πλασμένοι από τον ίδιο πηλό και φέρουν την εικόνα του Θεού όπως οι υγιείς, και ίσως οι ανάπηροι τη διατηρήσουν καλύτερα από τους υγιείς, σύμφωνα με τον άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο. Γι' αυτό ο άγιος Πατέρας μάς καλεί να σεβόμαστε την ασθένεια, μήπως ανάμεσα στους πάσχοντες κρύβεται κάποιος Ιώβ, που είναι πολύ πιο αξιοσέβαστος από τους υγιείς, ακόμα και αν ταλαιπωρείται μέρα νύχτα απ' τις πληγές του.
- Ομοίως ο Μέγας Βασίλειος επισημαίνει, ότι η ασθένεια και η αναπηρία επηρεάζει όλους τους ανθρώπους, ακόμα και τους αγίους της Εκκλησίας, για να μην πιστέψει κανείς ότι δεν μετέχουν της κτιστής ανθρώπινης φύσης. Όλοι οι άνθρωποι, είτε είναι δίκαιοι, είτε είναι άδικοι μετέχουν της ίδιας ανθρώπινης φύσης, της φθοράς και της θνητότητας.

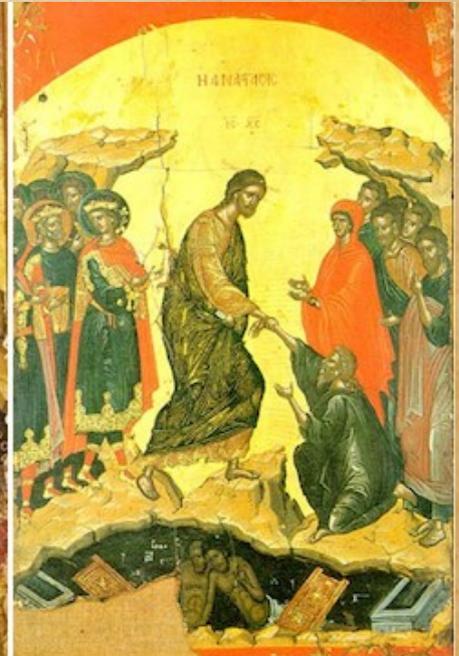
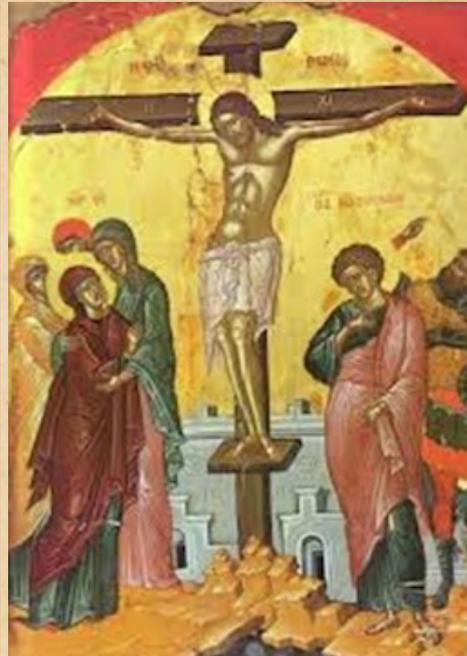
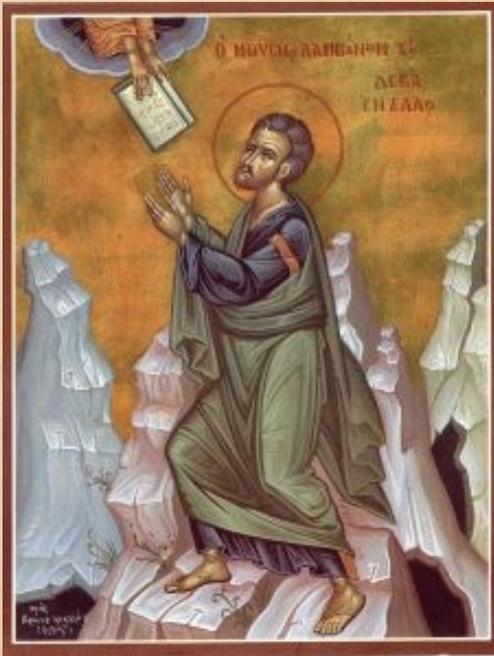
A. Βιβλικές και Πατερικές αναφορές σε φυσικά αίτια της αναπηρίας, όπως τα γηρατειά (Ισαάκ, Ηλί, Ιακώβ).

- Σύμφωνα με τον Μέγα Βασίλειο, η τύφλωση αποδεικνύει ότι η ανθρώπινη φύση είναι φθαρτή, διότι η έκπτωση των σωματικών και νοητικών λειτουργιών με την πάροδο του χρόνου καθιστά τον ηλικιωμένο άνθρωπο, πρόσωπο με αναπηρίες που χρειάζεται τη φροντίδα των παιδιών του. Σε αυτή τη φροντίδα παραπέμπει η εντολή του Δεκαλόγου για την τιμή που οφείλουν τα παιδιά στους γονείς, που ως συνδημιουργοί του Θεού τα έφεραν στον κόσμο. Σύμφωνα με τον ιερό Πατέρα, ο άνθρωπος που αδιαφορεί για τους ανήμπορους γονείς του λογίζεται χειρότερος από τα άλογα ζώα.
- Στη νομοθεσία της Παλαιάς Διαθήκης φαίνεται η συμπάθεια και η πρόνοια του ιερού νομοθέτη στην απαίτηση του Θεού για ασθενείς και ανάπηρους, ως εξής: “Μην βρίζεις τον κουφό και μην βάζεις εμπόδια στον τυφλό, αλλά να φοβάσαι τον Θεό σου”. (Λευιτ. 19, 14)

Α. Τρεις περιπτώσεις ανθρώπων της Παλαιάς Διαθήκης που φανερώνουν την ιδιαίτερη φροντίδα του Θεού για τα πρόσωπα με αναπηρία.

- Πρώτη περίπτωση, ο Μωυσής: πρόκειται για τον μεγαλύτερο προφήτη της Παλαιάς Διαθήκης, στον οποίο ο Θεός αναθέτει το σχέδιό Του για τη σωτηρία του Ισραήλ. Γνώστης της ανεπάρκειάς του ο ίδιος, αμφιβάλλει για τις ικανότητές του να φέρει εις πέρας το σχέδιο του Θεού με τα λόγια: “είμαι βραδύγλωσσος, τραυλίζω”, (Εξ. 4, 10) για να πάρει από τον Θεό την απάντηση: “Ποιος έδωσε το στόμα στον άνθρωπο; Και ποιος κάνει τον άνθρωπο κουφό, να βλέπει ή να ’ναι κουφός; Εγώ ο Κύριος”. (Εξ. 4, 11)
- Η απάντηση του Θεού φανερώνει ότι η αναπηρία συνδέεται με τη θεϊκή κυριαρχία στο ανθρώπινο σώμα.
- Παρόλο που ο Μωυσής επιμένει στην ακαταλληλότητά του, ο Θεός δεν τον απαλλάσσει από την αδυναμία του, αλλά ορίζει διερμηνέα του (προσωπικό του βοηθό) τον αδερφό του, Ααρών.

**Α. Ο Μωσής ως προφήτης θεωρείται “τύπος Χριστού”,
διότι “ο Νόμος δόθηκε μέσω του Μωσσή, αλλά η θεία χάρη
και η αλήθεια ήρθε σε μας μέσω του Χριστού” (Ιω. 1, 17).**

Α. Σύμφωνα με τον Θεοδώρητο, ο Θεός επιλέγει τον Μωυσή για να φανερωθεί μέσα από αυτόν η δύναμή Του.

- Παράλληλο χωρίο στην Καινή Διαθήκη είναι η θεραπεία του εκ γενετής τυφλού (Ιω. 9, 1-3), όπου ο Χριστός καταρρίπτει την προκατάληψη της προσωπικής ή και γονεϊκής αμαρτίας ως αιτίας της αναπηρίας.

Α. Ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος για την θεραπεία του εκ γενετής τυφλού.

- Αξιοσημείωτο είναι ότι ο Χριστός δεν θεραπεύει με το λόγο Του, όπως σε άλλες περιπτώσεις, τον εκ γενετής τυφλό, αλλά πλάθει πηλό με το σάλιο Του και δημιουργεί νέους οφθαλμούς για τον τυφλό.
- Σύμφωνα με τον Ιωάννη τον Χρυσόστομο, για την παρασκευή του πηλού ο Χριστός χρησιμοποίησε σάλιο και όχι νερό, για να καταδείξει ότι η θεραπεία του τυφλού προήλθε από το στόμα Του και όχι από τις ιαματικές ιδιότητες του νερού.
- Στη συνέχεια, σύμφωνα πάντα με τον ιερό Χρυσόστομο, ο Χριστός στέλνει τον τυφλό να πλυθεί στην κολυμβήθρα του Σιλβάμ, όνομα που στα ελληνικά αποδίδεται με τον όρο “ο απεσταλμένος”, προτυπώνοντας το Μυστήριο του Βαπτίσματος στο όνομά Του.
- Ο ιερός Πατέρας τέλος σημειώνει, ότι ο τυφλός αναγνώρισε την παρουσία του Θεού στη ζωή του πρώτα με τα μάτια της ψυχής και έπειτα με τα σωματικά του μάτια.

Α. Δεύτερη περίπτωση ανθρώπου της Παλαιάς Διαθήκης που φανερώνει την ιδιαίτερη φροντίδα του Θεού για τα πρόσωπα με αναπηρία.

- Η δεύτερη περίπτωση αφορά στον σωματικά ανάπηρο Μεμφιβοσθέ, χωλό και στα δυο του πόδια, τον οποίο ευεργέτησε ο Δαβίδ αναγνωρίζοντάς τον νόμιμο κληρονόμο του Σαούλ και αποδίδοντάς του την κτηματική περιουσία των προγόνων του.
- Μάλιστα ο Δαβίδ για να αποκαταστήσει κοινωνικά πλήρως τον Μεμφιβοσθέ, που το κοινωνικό του περιβάλλον αντιμετώπιζε ως βδέλυγμα και αμαρτωλό, τον διαβεβαιώνει ότι θα είναι πάντοτε ομοτράπεζός του, ως ένας από τους γιους του Βασιλιά.
- Η κίνηση αυτή του Δαβίδ παραλληλίζεται:
 - α. με την προτροπή του Χριστού σε όποιον παραθέτει δείπνο να προσκαλεί φτωχούς και ανάπηρους, επειδή αυτοί δεν έχουν τη δυνατότητα της ανταπόδοσης και έτσι η ανταμοιβή θα δοθεί από τον ίδιο τον Θεό (Λουκ. 14, 13-14) και
 - β. με την παραβολή του μεγάλου δείπνου, όπου...

ο Θεός προσκαλεί όλους τους ανθρώπους στο τραπέζι της Βασιλείας Του, ιδιαιτέρως όμως τους περιθωριοποιημένους, όπως ενδεείς, ανάπηρους, χωλούς και τυφλούς (Λουκ. 14, 15-24).

Α. Η τρίτη περίπτωση ανθρώπων της Παλαιάς Διαθήκης που φανερώνουν την ιδιαίτερη φροντίδα του Θεού για τα πρόσωπα με αναπηρία, δίνεται μέσα από την προφητεία του Ησαΐα...

- Χαρακτηριστικό γνώρισμα της εποχής που περιγράφει ο Ησαΐας είναι η θεραπεία των αναπηριών από τον Θεό. (Ησ. 35, 4-7) Η ίαση της αναπηρίας αποτελεί σε κάθε περίπτωση ένδειξη αναδημιουργίας και ανακαίνισης του ανθρώπου από τον Δημιουργό Του.
- Κατά την περιγραφή της επιστροφής των Ιουδαίων από τη Βαβυλώνια αιχμαλωσία, ο Ησαΐας οραματίζεται την πλούσια βλάστηση της ερήμου, άγρια και ήμερη, όμως εξίσου όμορφη με τον τρόπο που “οι τυφλοί θα ξαναβρούν το φως τους, οι κουφοί θα ακούσουν, ενώ ο χωλός σαν το ελάφι θα πηδά και ο κωφάλαλος θα τραγουδάει”. (Ησ. 35, 5-6)
- Σε αυτό το σημείο της έρευνάς μας, είναι αναγκαία η ακόλουθη επισήμανση: Η εσχολογική αποκατάσταση των ατόμων με αναπηρία για κανέναν λόγο δεν καθαγιάζεται, ούτε καν νομιμοποιείται, ως κώλυμα, άλλοθι ή παραίτηση των -είτε ΑμεΑ είτε μη ΑμεΑ-πιστών, από τους αγώνες για δικαιοσύνη και ισότιμη πρόσβαση των ΑμεΑ, μη ΑμεΑ και κάθε ευάλωτης κοινωνικά ομάδας στα δικαιώματα για ζωή, μόρφωση, εργασία, υγεία, κοινωνική πρόνοια, κ.τ.λ. (Τέτοιος καθαγιασμός ή έστω νομιμοποίηση μόνο σε παραχάραξη και χάλκευση του Αγιογραφικού και Πατερικού Λόγου θα κατέληγαν).

B. Ο Ιησούς Χριστός, το κέντρο και ο χορηγός της όντως ζωής.

- Ο εξαγγελόμενος από τους προφήτες, “με τραύματα, πληγές και ταπεινώσεις” (Ησ. 53, 4”) Χριστός, είναι το κέντρο της χριστιανικής διδασκαλίας.
- Ο Ιησούς Χριστός, το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδας, ο Υιός και Λόγος του Πατρός “πλήρης και τέλειος άνθρωπος έγινε και έζησε ανάμεσά μας”. (Ιω. 1, 14) Προσέλαβε την ανθρώπινη φύση στην ακεραιότητά της (ψυχή τε και σώματι), ενώνοντάς την “ασυγχύτως, ατρέπτως, αδιαιρέτως και αχωρίστως” με τη θεϊκή Του φύση, όχι για να την αφανίσει αλλά για να την αγιάσει και να την αφθαρτίσει.
- Με την υποστατική ένωση των δύο φύσεων στο θεανθρώπινο πρόσωπό Του, ο ενανθρωπήσας Υιός και Λόγος του Θεού προσέλαβε όλα τα φυσικά, αδιάβλητα πάθη της ανθρώπινης φύσης για να τα θεραπεύσει, απαλλάσσοντάς την από αυτά.
- Ως φυσικά και αδιάβλητα πάθη ορίζονται όσα δεν εξαρτώνται από τη θέληση του ανθρώπου αλλά χαρακτηρίζουν τη μεταπτωτική του κατάσταση, όπως η ασθένεια, η αναπηρία, τα γηρατειά, η φθορά, ο θάνατος, κ.τ.λ.

Β. Η απαλλαγή του ανθρώπου από τον πόνο, την ασθένεια, την αναπηρία, τον θάνατο αποτελεί σημείο αναγνώρισης του αναμενόμενου Μεσσία.

- Στο πρόσωπο του Θεανθρώπου επαληθεύεται η προφητεία του Ευαγγελιστή Προφήτη, Ησαΐα, για τον ερχόμενο Μεσσία: “Τότε τα μάτια θα ανοιχτούνε των τυφλών και των κουφών τ’ αυτιά θ’ ακούσουν. Τότε ο χωλός καθώς το ελάφι θα πηδά κι η γλώσσα του κωφάλαλου θα τραγουδάει. Πλήθος νερά θε ν’ αναβρύσουνε στην έρημο και μες στη στέπα ρεματιές θ’ αχολογούνε” (Ησ. 35, 5-6).
- Όταν οι μαθητές του Ιωάννη του Βαπτιστή ρωτούν τον Κύριο αν είναι Εκείνος που περιμένουν, ο Ιησούς, αποδεχόμενος τη μεσσιανική ιδιότητα, θα απαντήσει: “Να πάτε να πείτε στον Ιωάννη αυτά που είδατε και ακούσατε: τυφλοί ξαναβλέπουν, κουτσοί περπατούν, λεπροί καθαρίζονται, κουφοί ακούν, νεκροί ανασταίνονται, φτωχοί ακούνε το χαρμόσυνο άγγελμα. Και μακάριος είναι όποιος δεν χάσει την εμπιστοσύνη του σε ‘μένα” (Λουκ. 7, 19-23).
- Ο Χριστός με την εντολή στους μαθητές Του “όπου πάτε να κηρύττετε λέγοντας ότι έφτασε η Βασιλεία του Θεού. Να θεραπεύετε τους αρρώστους, να ανασταίνετε τους νεκρούς, να γιατρεύετε τους λεπρούς, να κάνετε καλά τους δαιμονισμένους. Δωρεάν τα λάβατε, δωρεάν να τα δίνετε” (Ματθ. 10, 7-8), εγκαινιάζει την Εκκλησία Του στον κόσμο.

Β. Αναπηρίες που καταγράφονται στην Καινή Διαθήκη σε σχέση με τις θεραπείες του Χριστού.

- Στην Καινή Διαθήκη, ο Ιησούς θεραπεύει πολλά πρόσωπα με αναπηρία, δείχνοντάς τους τη μεγάλη του αγάπη.
- Στα ευαγγέλια, εκτός από τις αναφορές στις ομαδικές θεραπείες “κουτσών, τυφλών, κουλών, κωφάλαλων και άλλων πολλών, δαιμονισμένων, επιληπτικών και παράλυτων”, (Ματθ. 15, 30-31 και 4, 24) διαβάζουμε για πέντε τουλάχιστον άλλες θεραπείες παράλυτων και με αναπηρία των άκρων προσώπων, -του παράλυτου της Καπερναούμ (Μαρκ. 2, 1-12), του δούλου του Εκατόνταρχου (Ματθ. 5, 13), της συγκύπτουσας γυναίκας (Λουκ. 13, 10-17), του παράλυτου της Βηθεσδά (Ιω. 5. 1-15)-, θεραπείες τυφλών -του τυφλού της Βηθσαϊδά (Μαρκ. 8, 22-26), του εκ γενετής τυφλού (Ιω. 9, 1-38), του τυφλού Βαρτιμαίου (Λουκ. 18, 35-43)-, καθώς και τέσσερις δαιμονιζόμενων, -στην Καπερναούμ (Ματθ. 9, 32-33), στη χώρα των Γεργεσηνών (Ματθ. 8, 28-34), της θυγατέρας της Χαναναίας (Ματθ. 15, 21-31), του σεληνιαζόμενου νέου (Ματθ. 17, 14-21)-.
- Πώς όμως εξηγείται το συνεχές ενδιαφέρον του Ιησού, αν όχι η εμμογή του, για τους ασθενείς και ανάπηρους;

Β. Η Αποκάλυψη της Θείας Οικονομίας μέσω των θεραπειών ασθενών και ανάπηρων από τον Χριστό.

- Ως πυρήνα της αποστολής Του ο Χριστός θέτει τη διάδοση του ευαγγελικού μηνύματος σε φτωχούς και αδύναμους, καθώς και τη στήριξη τους με τη θεραπεία των ασθενειών τους. (Λουκ. 4, 18-19)
- Η παρέμβασή Του στην ανθρώπινη Ιστορία εντάσσεται στο σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία της ανθρωπότητας (Θεία Οικονομία). Η επίγεια Παρουσία Του τονίζει ότι ο Λόγος του Θεού απελευθερώνει τον άνθρωπο από τα δεσμά του πόνου, της ασθένειας και του θανάτου.
- Η πιο τρανή απόδειξη όλων αυτών είναι τα “σημεία” των θεραπειών των ασθενών και ανάπηρων από τον Χριστό, που φανερώνουν την έλευση της Βασιλείας των Ουρανών (Ματθ. 10, 7-8)
- Χρειάζεται όμως να αναδειχθεί και μια ακόμη διάσταση στο εν λόγω θέμα:

Β. Η Αποκάλυψη της Θείας Οικονομίας μέσω των θεραπειών ασθενών και ανάπηρων από τον Χριστό (συνέχεια...)

- Τα περιθωριοποιημένα στιγματισμένα και θυματοποιημένα, από το ιουδαϊκό κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον, πρόσωπα με αναπηρίες, ο Ιησούς, με το απελευθερωτικό μήνυμα του Ευαγγελίου, τα καθιστά το κέντρο του ενδιαφέροντος και της φροντίδας Του, σπάζοντας τότε και τώρα τους κοινωνικούς αποκλεισμούς και κηρύσσοντας μια κοινωνία ανοικτή, συμπεριληπτική, μια κοινωνία αγάπης, κατά το πρότυπο της κοινωνίας των προσώπων του Τριαδικού Θεού.
- Όσοι λοιπόν σοβαρολογούν για την πίστη τους στον Τριαδικό Θεό καλούνται, και τότε και τώρα, να οργανώσουν την προσωπική και κοινωνική τους ζωή πάνω στις βάσεις που είναι οργανωμένη η ζωή των προσώπων της Αγίας Τριάδας, δηλαδή πάνω στις βάσεις της τέλει αγάπης, της ισοτιμίας, της ελευθερίας, του σεβασμού της μοναδικότητας, του ανεπανάληπτου και του αναντικατάστατου κάθε προσώπου από τα υπόλοιπα, και τελικά της ειρηνικής συνύπαρξης όλων.

Β. Η Αποκάλυψη της Θείας Οικονομίας μέσω των θεραπειών ασθενών και ανάπηρων από τον Χριστό (μία διευκρίνιση).

- Στα Ευαγγέλια της Καινής Διαθήκης δεν έχει καταχωριστεί θεραπεία ατόμου με νοητική υστέρηση ή κάποιο από τα σύγχρονα σύνδρομα, προφανώς γιατί η επιστήμη της εποχής της Αγίας Γραφής δεν είχε ακόμη προχωρήσει σε ανάλογες διαγνώσεις.
- Έτσι διαβάζουμε για άτομα που διακατέχονται από δαιμονικά πνεύματα που προκαλούν ασθένειες και αναπηρίες, όπως στη θεραπεία του τυφλού και κουφού δαιμονισμένου (Ματθ. 12, 22), στη θεραπεία του κωφάλαλου δαιμονισμένου (Ματθ. 9, 32-33), στη θεραπεία της συγκύπτουσας γυναίκας (Λουκ. 13, 11-13).
- Στις πιο πάνω περιπτώσεις, η θεραπεία πηγάζει από την εξουσία του Χριστού πάνω στον άρχοντα του σκότους. Άλλωστε η φθορά της ανθρώπινης φύσης (ασθένεια, αναπηρία, θάνατος) είναι σύμπτωμα της αιχμαλωσίας του ανθρώπου στις δυνάμεις του Άδη.
- Το κείμενο που ακολουθεί διδάσκει με τον πιο βιωματικό τρόπο, και με τον λόγο περί ερωτικής εκστατικότητας της μυστικής θεολογίας των Πατέρων και αββάδων, αυτή την αλήθεια.

Β. Η σχέση ανθρώπου - Θεού μετά τη σάρκωση του δευτέρου, σύμφωνα με τον Ιωάννη τον Χρυσόστομο.

- “-Αμαρτωλή επιθυμούσε ο Θεός;
- -Ναι, αμαρτωλή· εννοώ τη δική μας φύση. Ήταν τρανός κι αυτή ταπεινή. Τρανός όχι στη θέση, αλλά στη φύση. Πεντακάθαρος ήταν, ακατάστρεφτη η ουσία Του, άφθαρτη η φύση Του. Αχώρητος στο νου, αόρατος, άπιαστος από τη σκέψη, υπάρχοντας παντοτινά, μένοντας απaráλλαχτος. Πάνω από τους αγγέλους, ανώτερος από τις δυνάμεις των ουραनों. Νικώντας τη λογική σκέψη, ξεπερνώντας τη δύναμη του μυαλού, είναι αδύνατο να Τον δεις, μόνο να Τον πιστέψεις. Τον έβλεπαν οι άγγελοι και τρέμανε. Τα χερουβείμ σκεπάζονταν με τα φτερά τους, όλα στέκονταν με φόβο. Έριχνε το βλέμμα Του στη γη και την έκανε να τρέμει. Στρεφότανε στη θάλασσα και την έκανε στεριά. Ποτάμια έβγαζε στην έρημο. Στ’ αναμέτρημά Του έστησε βουνά και ζύγισε λαγκάδια. Πώς να το πω; Πώς να το παραστήσω; Το μεγαλείο Του απέραντο· πού να πιαστεί η σοφία Του με αριθμούς; Ανεξιχνίαστες οι αποφάσεις που παίρνει κι οι δρόμοι Του ανεξερεύνητοι. Κι Αυτός ο τόσο μέγας και τρανός επεθύμησε την αμαρτωλή.

B. Η σχέση ανθρώπου - Θεού μετά τη σάρκωση του δευτέρου, σύμφωνα με τον Ιωάννη τον Χρυσόστομο (συνέχεια...)

- -Γιατί;
- -Για να την αναπλάσει από αμαρτωλή σε παρθένα. Για να γίνει Νυμφίος της.
- -Τι κάνει;
- -Δεν της στέλνει κάποιον από τους δούλους Του, δεν στέλνει άγγελο στην αμαρτωλή, δεν στέλνει αρχάγγελο, δεν στέλνει τα χερουβείμ, δεν στέλνει τα σεραφείμ. Αλλά καταφθάνει Αυτός ο ίδιος ο Ερωτευμένος. Επεθύμησε την αμαρτωλή
- -και τι κάνει;
- -Επειδή δεν μπορούσε ν' ανέβει εκείνη στα ψηλά, κατέβηκε ο Ίδιος στα χαμηλά. Έρχεται στην καλύβα της. Τη βλέπει μεθυσμένη.
- -Και με ποιο τρόπο έρχεται;
- -Όχι μ' ολοφάνερη τη θεότητά Του, αλλά γίνεται εντελώς ίδιος μαζί της, μήπως βλέποντάς Τον τρομοκρατηθεί, μήπως λαχταρήσει και Του φύγει. Τη βρίσκει καταπληγωμένη, εξαγριωμένη, από δαίμονες κυριευμένη.
- -Και τι κάνει;

Β. Η σχέση ανθρώπου - Θεού μετά τη σάρκωση του δευτέρου, σύμφωνα με τον Ιωάννη τον Χρυσόστομο (συνέχεια...)

- -Την παίρνει και την κάνει γυναίκα Του.
- -Και τι δώρα της χαρίζει;
- -Δαχτυλίδι.
- -Ποιο δαχτυλίδι;
- -Το Άγιο Πνεύμα. Έπειτα τη ρωτάει: Δεν σε φύτεψα στον Παράδεισο; -Του λέει, ναι. -Και πώς ξέπεσες από κει; (τη ρωτάει) -Ήλθε και με πήρε ο διάβολος από τον Παράδεισο. (του απαντάει) -Φυτεύτηκες στον Παράδεισο και σε έβγαλε έξω. Να. Σε φυτεύω μέσα μου. Δεν τολμά να με πλησιάσει εμένα. Ο Ποιμένας σε κρατάει κι ο λύκος δεν έρχεται πια. -Αλλά είμαι, λέει, αμαρτωλή και βρόμικη. -Μη μου σκοτίζεσαι, είμαι γιατρός.

Δώσε μεγάλη προσοχή. Κοίταξε τι κάνει. Ήλθε να πάρει την αμαρτωλή, όπως αυτή -το τονίζω- ήταν βουτηγμένη στη βρομιά. Για να μάθεις τον έρωτα του Νυμφίου. Αυτό χαρακτηρίζει τον ερωτευμένο: το να μην ζητάει ευθύνες για αμαρτήματα, αλλά να συγχωρεί λάθη και παραπτώματα. Πιο πριν ήταν κόρη των

Β. Η σχέση ανθρώπου – Θεού μετά τη σάρκωση του δευτέρου, σύμφωνα με τον Ιωάννη τον Χρυσόστομο (συνέχεια...)

δαιμόνων, κόρη της γης, ανάξια για τη γη. Και τώρα έγινε κόρη του Βασιλιά. Και αυτό, γιατί έτσι θέλησε ο Ερωτευμένος μαζί της. Γιατί ο Ερωτευμένος δεν πολυνοιάζεται για τη συμπεριφορά Του. Ο έρωτας δεν βλέπει ασχήμια. Γι' αυτό και ονομάζεται έρωτας, επειδή πολλές φορές αγαπάει και την άσχημη. Έτσι έκανε και ο Χριστός. Άσχημη είδε και την ερωτεύτηκε και την ανακαινίζει. [...]

Ως μέλος του σώματός Του την περιποιείται. Τη φροντίζει, ως Κεφαλή της που είναι, τη φυτεύει ως Ρίζα, την ποιμαίνει ως Ποιμένας. Ως Νυμφίος την παίρνει γυναίκα Του, και ως Εξιλαστήριο Θύμα τη συγχωρεί, ως Πρόβατο θυσιάζεται, ως Νυμφίος τη διατηρεί μέσ' στην ομορφιά, ως Σύζυγος φροντίζει να μην της λείψει τίποτα”.

(Ιωάννης Χρυσόστομος, PG 52, 404A - 411B (μτφρ. Ελ. Μάινα), στο περιοδικό «Σύναξη» 2 (1982), σελ. 4 -7)

Γ. Ετερότητα και αξιοποίηση χαρισμάτων στην Εκκλησία με βάση τη Βιβλική και Πατερική Θεολογία.

- Σύμφωνα με τη χριστιανική Παράδοση, όλοι οι άνθρωποι, ανεξάρτητα από τον προσδιορισμό του καθένα με βάση κοινωνικούς, ψυχολογικούς, συναισθηματικούς, και νομικούς όρους, αποτελούν πρόσωπα με αξία ανεκτίμητη και προορισμό την κατά χάρη θέωση.
- Ο τρόπος αντίδρασης των προσώπων με αναπηρία, της οικογένειάς τους και του κοινωνικού περιγυρού τους απέναντι στην αναπηρία δεν είναι ομοιόμορφος, αλλά εξαρτάται από πολλούς και σύνθετους παράγοντες, όπως: χρόνο, τρόπο, είδος και δυσκολία αναπηρίας, προσωπικότητα, οικογένεια, κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον.
- Τα περισσότερα θαύματα του Χριστού αφορούσαν σε πρόσωπα με αναπηρία. Σε πολλές περιπτώσεις, απαραίτητη προϋπόθεση για τη θεραπεία τους ήταν η πίστη. Σύμφωνα με τους Πατέρες, η πίστη δεν είναι ζήτημα των αισθήσεων, της σωματικής αρτιότητας, της νοημοσύνης ή της μόρφωσης, αλλά της ταπείνωσης και της αγάπης.

Γ. Ετερότητα και αξιοποίηση χαρισμάτων στην Εκκλησία με βάση τη Βιβλική και Πατερική Θεολογία (συνέχεια...)

- Σύμφωνα με τον Άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή, ενώ όλοι οι άνθρωποι μετέχουν στην κοινή φύση του, “κατ’ εικόνα και καθ’ ομοίωση Θεού”, ανθρώπινου προσώπου δεν μετέχουν σε κοινό τρόπο ύπαρξης. Τα ποικίλα χαρακτηριστικά του ανθρώπου (προσωπικό, μοναδικό, ανεπανάληπτο, αναντικατάστατο), συγκροτούν τη διαφορετικότητά του. Η διαφορετικότητα (ετερότητα) του ανθρώπου δεν αφορά μόνο σε φυλετικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά, αλλά και σε σωματικά, διανοητικά, ψυχολογικά, συναισθηματικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά.
- Στο πλαίσιο της Βασιλείας του Θεού επί της γης, δηλαδή της Εκκλησίας, με τη σάρκωση του Θεού το ανθρώπινο πρόσωπο εκτός από τη μοναδικότητά του προσέλαβε και την καθολικότητά του, δυνάμενο να φιλοξενεί ελεύθερα και αγαπητικά τον άλλο, τον ξένο, τον διαφορετικό, τον εχθρό, που πλέον προσλαμβάνονται ως πλησίον, αδελφός/-λφή, τέκνο του Θεού και συνάμα μέλος του ίδιου σώματος, της ίδιας ανθρωπότητας για την οποία θυσιάστηκε ο Χριστός.

Γ. Ετερότητα και αξιοποίηση χαρισμάτων στην Εκκλησία με βάση τη Βιβλική και Πατερική Θεολογία (συνέχεια...)

- Ο απόστολος Παύλος, για να περιγράψει την ασύλληπτη ένωση της ποικιλομορφίας και της αγάπης για όλα τα μέλη του σώματος του Χριστού, παρομοιάζει την Εκκλησία ως κοινωνία προσώπων με διαφορετικά αλλά αλληλοσυμπληρούμενα χαρίσματα (Α Κορ. 12, 1-27). Έτσι η Εκκλησία για να διατηρήσει την ενότητα και ακεραιότητά της, ώστε να μην υποστεί διάσπαση και αναπηρία, “έχει ανάγκη όλα τα μέλη της, ιδιαίτερα τα ασθενέστερα, γιατί αυτά είναι τα πιο αναγκαία”. (Α Κορ. 12, 22)
- Μέσα στην Εκκλησία μία μόνο διάκριση υφίσταται: μεταξύ κεφαλής, που είναι ο Χριστός) και σώματος, στο οποίο ανήκουν όλοι οι πιστοί, ανεξάρτητα από χαρίσματα, ατέλειες, κοινωνική κατάσταση και κάθε άλλη διαφορετικότητα (ετερότητα), η υπέρβαση και κατάργηση των οποίων βιώνεται ως ενότητα στο ποτήριο της θείας Ευχαριστίας με τη μετοχή των μελών στο σώμα και το αίμα του αναστημένου Χριστού.

Γ. Ετερότητα και αξιοποίηση χαρισμάτων στην Εκκλησία με βάση τη Βιβλική και Πατερική Θεολογία (συνέχεια...)

- Μέσα στην Εκκλησία ο άνθρωπος με ή δίχως αναπηρίες συνυπάρχει και υπόκειται στους ίδιους πνευματικούς νόμους και κανόνες. Εννοείται ότι όλοι οι άνθρωποι δεν μπορούν να τα κάνουν όλα, γι' αυτό ο απόστολος Παύλος συμπληρώνει ότι "κάθε άνθρωπος έχει προικιστεί με διαφορετικά χαρίσματα από τον Θεό και ότι στον καθένα απομένει να τα ανακαλύψει και με ζήλο να τα πολλαπλασιάσει". (Α Κορ. 12, 29-31)
- Ετσι, ενώ ο Αποστολικός κανόνας ΟΖ' τονίζει ότι η σωματική αναπηρία δεν αποκλείει τον άνθρωπο από την ιεροσύνη, ο Αποστολικός κανόνας ΟΗ' διευκρινίζει ότι τυφλοί και κουφοί αποκλείονται για καθαρά πρακτικούς λόγους, επειδή αδυνατούν, λόγω της φύσης της αναπηρίας τους, να επιτελέσουν τα εκκλησιαστικά τους καθήκοντα. (Αναρωτιόμαστε: άραγε οι αποκλεισμοί αυτού του είδους είναι συμβατοί με τις δυνατότητες της σύγχρονης τεχνολογίας;)
- Κι ενώ τα δεδομένα της ανθρώπινης ύπαρξης την ορίζουν, περιορίζοντάς την κάποιες φορές, τίποτα δεν μπορεί να ανακόψει την πορεία της προς το "καθ' ομοίωση", επειδή έχει τοποθετηθεί σε αυτήν από τον Δημιουργό της η "ερωτική κίνηση" προς Αυτόν .

Γ. Ετερότητα και αξιοποίηση χαρισμάτων στην Εκκλησία με βάση τη Βιβλική και Πατερική Θεολογία (συνέχεια...)

- Σύμφωνα με τον Άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή, όταν ο άνθρωπος σκέπτεται ως άτομο και όχι ως πρόσωπο (δηλαδή αποξενωμένος από τον Θεό και το περιβάλλον του, έλλογο ή άλογο, και όχι σε αναφορά με τον Θεό και το περιβάλλον του, έλλογο ή άλογο), χάνει τον λόγο της ύπαρξής του, αρνούμενος ιδιοτελώς να αποδεχτεί την ετερότητα του αδελφού, του άλλου και αντιμετωπίζοντάς τον ως ξένο, εχθρό.
- Συχνά, θύματα των ρατσιστικών διακρίσεων του αποξενωμένου, από τον Θεό και το περιβάλλον του, ανθρώπου πέφτουν και τα πρόσωπα με αναπηρίες, καθώς θεωρούνται κατώτερα, με βάση τα βιολογικά / σωματικά τους χαρακτηριστικά, ή παιδιά ενός κατώτερου θεού.
- Οι χριστιανοί σε κάθε περίπτωση καλούνται να έχουν κατά νου τις εντολές του ιδρυτή της Εκκλησίας: “Να αγαπάτε ο ένας τον άλλον όπως σας αγάπησα εγώ” (Ιω. 15, 12), καθώς και “αγάπα τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου”. (Ματθ. 19,19)

Γ. Ετερότητα και αξιοποίηση χαρισμάτων στην Εκκλησία με βάση τη Βιβλική και Πατερική Θεολογία (συνέχεια...)

- Μόνο η αγάπη και η αποδοχή του άλλου, του διαφορετικού μας καθιστά ικανούς να διακρίνουμε τις ικανότητες και τις αδυναμίες τις δικές μας και του διπλανού μας, έως ότου οδηγηθούμε σε μια κοινωνία αλληλοϋποστήριξης προσώπων, από την οποία θα τείνουν να εκλείψουν διακρίσεις, υποτίμηση, κυριαρχία επί του πλησίον ή εκμετάλλευσή του.

Η θεραπεία του παράλυτου της Καπερναούμ

Δ. Σύνδεση των Δράσεών μας με τη διδακτική ενότητα 7.7.B. που έχει τίτλο “Τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία”, από το βιβλίο “Πολιτική Παιδεία” της Α Λυκείου.

Σάλος με οδηγό τρόλεϊ που επιτέθηκε σε τυφλή επιβάτιδα με σκύλο-οδηγό.

Το περιστατικό.

- Φραστική επίθεση από οδηγό τρόλεϊ δέχθηκε τυφλή γυναίκα, όταν μπήκε στο μέσο μαζικής μεταφοράς με τον σκύλο - οδηγό της. Ο οδηγός, μάλιστα, αγνοώντας τους υπόλοιπους επιβάτες και τη γυναίκα με τον σκύλο που έκανε όσα προβλέπει ο νόμος, σταμάτησε το όχημα σε κεντρικό σημείο του Χαλανδρίου. Η Ιωάννα Μαρία Γκέρτσου είναι ιδρύτρια και πρόεδρος της Ελληνικής Σχολής Σκύλων - Οδηγών “Λάρα” και το πρωί της Πέμπτης (8/1/2025) μπήκε στο τρόλεϊ με τον σκύλο της, Μπάμπου.
- Όπως καταγγέλλει η ίδια σε ανάρτησή της, «με το που μπαίνουμε, ο οδηγός, αρχίζει να φωνάζει πως οι σκύλοι οδηγοί πρέπει να φορούν φίμωτρο. Του εξηγώ - έχω χάσει το μέτρημα πόσες φορές το έχω κάνει αυτό - ότι οι σκύλοι οδηγοί δεν φορούν φίμωτρο για ευνόητους λόγους. Είναι σκύλοι οδηγοί, hello? Έχουν κοινωνικοποιηθεί και εκπαιδευτεί για δύο χρόνια. Δεν εμφανίζονται έτσι ξαφνικά μια μέρα στα μέσα μαζικής μεταφοράς. Δουλεύουν. Σκέφτονται και λειτουργούν κάτω από δύσκολες συνθήκες. Το φίμωτρο δεν είναι απλώς εμπόδιο, στη δουλειά τους, είναι βασανιστικό».

Δ. Σύνδεση των Δράσεών μας με τη διδακτική ενότητα 7.7.Β. που έχει τίτλο “Τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία”, από το βιβλίο “Πολιτική Παιδεία” της Α Λυκείου (συνέχεια...)

Την κατηγορήσε πως δεν είναι τυφλή και είπε στην αστυνομία πως ο σκύλος ήταν επιθετικός.

- Έπειτα, ακολούθησε ο εξής διάλογος:
 - «Όχι, το λέει ο νόμος», απαντά ο οδηγός.
 - «Τον νόμο, κύριε, εγώ τον έφτιαξα! Ξέρω ακριβώς τι λέει».
- Δεν με πιστεύει. (Βλέπετε γιατί πρέπει μερικές φορές να ακούμε και να πιστεύουμε τους άλλους;). Με τα πολλά, ξεκινάει. Βγάζω το κινητό να διαβάσω - έχω πάντα αποθηκευμένα βιβλία για τη διαδρομή. Ξαφνικά, σταματά ξανά. «Βλέπετε! Με κοροϊδεύετε! Δεν είστε τυφλή αφού διαβάζετε στο κινητό!», γράφει η κ. Γκέρτσου.
- Τον κοιτάζω. Ωραία θα περάσουμε σήμερα, σκέφτομαι. Ακινητοποιεί το τρόλει στη διασταύρωση Εθνικής Αντιστάσεως και Παπανικολή στο Χαλάνδρι κι αρχίζει να ουρλιάζει πως δεν πάει πουθενά αν δεν του δείξω τα χαρτιά του σκύλου. «Κύριε, θα τα δείξω στην αστυνομία».

Δ. Σύνδεση των Δράσεών μας με τη διδακτική ενότητα 7.7.B. που έχει τίτλο “Τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία”, από το βιβλίο “Πολιτική Παιδεία” της Α Λυκείου (συνέχεια...)

- Καλώ το 100. «Βρίσκομαι στο τρόλεϊ με σκύλο οδηγό. Δέχομαι μισαναπηρική επίθεση εδώ και τουλάχιστον 20 λεπτά. Παρακαλώ στείλτε περιπολικό». Η τηλεφωνήτρια κατάλαβε αμέσως. Παίρνει κι εκείνος. «Έχω έναν μεγάλο σκύλο εδώ, και φαίνεται επιθετικός!».

Οι αστυνομικοί τους είπαν «να το λύσετε»

- Λίγο μετά, μετέβη στο σημείο η ομάδα ΔΙΑΣ.
- Τους δείχνω τα χαρτιά μου και την κάρτα μου, που γράφει πως είμαι η πρόεδρος του οργανισμού που εκπαιδεύει σκύλους οδηγούς, της σχολής “Λάρα” δηλαδή. «Να το λύσετε», λένε οι αστυνομικοί. «Ρωτούν τον οδηγό αν θα ξεκινήσει. Εκείνος απαντά θετικά», γράφει η καταγγέλλουσα.
- Όπως γράφει έπειτα, «Μέχρι τότε θα υπομένω απρόκλητες διακρίσεις, λεκτικές επιθέσεις και μισαναπηρικές συμπεριφορές επειδή... βγήκα να πάω στη δουλειά μου; Τι θέλετε να κάνω; Να το καταπιώ και να πω «εντάξει, τα βρήκαμε;» Τότε ακού-

Δ. Σύνδεση των Δράσεών μας με τη διδακτική ενότητα 7.7.B. που έχει τίτλο “Τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία”, από το βιβλίο “Πολιτική Παιδεία” της Α Λυκείου (συνέχεια...)

ω τον έναν αστυνομικό: «Θα σας ασκηθεί δίωξη για παρακώλυση συγκοινωνιών». Κι εγώ, είμαι δημόσιος υπάλληλος σε νοσοκομείο, δεν έχω άλλον τρόπο να μετακινηθώ, και παρακωλύεται η εργασία μου. «Να μην κρατάμε το τρόλεϊ λοιπόν, να καταγραφεί το περιστατικό κι επόμενη στάση... η ΓΑΔΑ».

Πηγή: Σάλος με οδηγό τρόλεϊ που επιτέθηκε σε τυφλή επιβάτιδα με ...

Ερωτήματα

1. Τι θα έκανες (ή δεν θα έκανες), αν ήσουν συνεπιβάτης/-τιδα στο όχημα που συνέβη το περιστατικό;
2. Πώς θα χαρακτήριζες τη συμπεριφορά του οδηγού του οχήματος;
3. Η συμπεριφορά του οδηγού αποδεικνύει ότι είναι: α. επαρκώς επιμορφωμένος για τα καθήκοντα που απορρέουν από το λειτούργημά του; και β. συνειδητοποιημένος ως έλληνας - ευρωπαίος πολίτης;
4. Πώς θα χαρακτήριζες την αντιμετώπιση του συμβάντος από τους αστυνομικούς υπαλλήλους;

Ε. Σύνδεση των Δράσεών μας με τη διδακτική ενότητα 2.3. που έχει τίτλο “Το χριστιανικό μήνυμα και οι πανανθρώπινες αξίες”, από το βιβλίο “Χριστιανισμός και Θρησκευόμενα” της Β Λυκείου.

Ας επεξεργαστούμε δημιουργικά το κείμενο με τίτλο “Ορθόδοξη αγωγή και παγκοσμιοποίηση” εντοπίζοντας χαρακτηριστικά (λ.χ. ομοιότητες, διαφορές και σχέσεις) της «παγκοσμιοποίησης» και της «οικουμενικότητας». (Για βαθύτερη κατανόηση του θέματος μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το επόμενο κείμενο, με τίτλο “Κάθε άνθρωπος είναι νησί”, ως κείμενο ερμηνείας του προς επεξεργασία κειμένου).

- “Η παγκοσμιοποίηση έχει ταυτόχρονα και αυτόχρονα δύο διαφορετικές όψεις, δηλαδή μοιάζει με τον ρωμαϊκό Ιανό και παρομοιάζεται με νόμισμα ή ένδυμα με την «καλή» και την «ανάποδη» πλευρά του.
- Η θετική όψη της παγκοσμιοποίησης συνίσταται στο ότι αυτή αποτελεί το αντίδοτο στην εθνικοποίηση κάθε μορφής και παντός είδους, όπως είναι ο εθνικισμός, ο φυλετισμός, ο σωβινισμός, ο ρατσισμός κ.ά.ό. φαινόμενα που τροφοδοτούν τον απομονωτισμό και πυροδοτούν τον φανατισμό με όλα τα θλιβερά συνεπακόλουθα σαν την μισαλλοδοξία, την ξενοφοβία κ.τ.λ. Η παγκοσμιοποίηση είναι μια πρώτη τάξεως ευκαιρία για να προσλάβει κάθε κοινωνία την ανοικτότητα που της είναι απολύτως απαραίτητη σαν τον καθαρό αέρα για τον ανθρώπινο οργανισμό.

Ε. Σύνδεση των Δράσεών μας με τη διδακτική ενότητα 2.3. που έχει τίτλο “Το χριστιανικό μήνυμα και οι πανανθρώπινες αξίες”, από το βιβλίο “Χριστιανισμός και Θρησκευόμενα” της Β Λυκείου (συνέχεια...)

- Παρα-(προσ-)καλείται κάθε καλόπιστος διανοούμενος να απαντήσει στο ερώτημα: πώς αλλιώς θα μπορούσε μια κοινωνία να μείνει ανοικτή σήμερα πια χωρίς την παγκοσμιοποίηση;
- Η αρνητική πλευρά της παγκοσμιοποίησης έγκειται στον κίνδυνο που ελλοχεύει μέσα της να αποβεί προπομπός της νεοαποικιοκρατίας στις μέρες μας. Ας μην γελιόμαστε: παγκοσμιοποίηση σημαίνει στην κυριολεξία την δυτικοποίηση του πλανήτη μας, την αμερικανοποίηση για την ακρίβεια, και όχι τόσο τον καλώς εννοούμενο εξευρωπαϊσμό της ζωής μας. Τελικά, και για να ακριβολογούμε, με την παγκοσμιοποίηση δεν γίνεται οποιοσδήποτε πολιτισμός παγκόσμιος, ούτε βεβαίως όλες οι πολυποίκιλες παραδόσεις αποβαίνουν παγκόσμιες. Μόνο μία και μάλιστα πάρα πολύ συγκεκριμένη πολιτιστική κληρονομιά αποβαίνει παγκόσμια, δηλαδή κυρίαρχη και εξουσιαστική πάνω σε όλες τις άλλες. Αυτή δεν είναι άλλη από την νεώτερη δυτικοευρωπαϊκή πολιτιστική παράδοση και μάλιστα στην εντελώς συγκαιρινή μας βορειοατλαντική εκδοχή της, ιδίως στην αμερικανική της έκδοση.

Ε. Σύνδεση των Δράσεών μας με τη διδακτική ενότητα 2.3. που έχει τίτλο “Το χριστιανικό μήνυμα και οι πανανθρώπινες αξίες”, από το βιβλίο “Χριστιανισμός και Θρησκευόμενα” της Β Λυκείου (συνέχεια...)

- Επομένως η παγκοσμιοποίηση μοιάζει να εκφυλίζεται στην σύγχρονη μορφή της απεχθούς αποικιοκρατίας. [...]
- Οικουμενικότητα σημαίνει την προτεραιότητα της διαφοράς, την πίστη ότι η επιβίωση χρειάζεται την συμβίωση και την πεποίθηση ότι η ύπαρξη είναι συνύπαρξη. Η παγκοσμιοποίηση χρειάζεται απαραίτητως την οικουμενικότητα. [...]
- Το πρόβλημα δεν είναι το απλοϊκό «ναι ή όχι» στην παγκοσμιοποίηση, αλλά το πάρα πολύ κρισιμότερο θέμα της μεταστοιχείωσης της παγκοσμιοποίησης σε οικουμενικότητα”.

(Μπέγζος, Μ., Ορθόδοξη αγωγή και παγκοσμιοποίηση. Στο έργο *Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας, Τα Θρησκευτικά ως μάθημα ταυτότητας και πολιτισμού*. Βόλος, 15-17 Μαΐου 2004, Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα, 2005, σσ. 145-148).

E. Το κείμενο ερμηνείας “Κάθε άνθρωπος είναι νησί”, του Θανάση Παπαθανασίου, βάσει του οποίου θα γίνει η επεξεργασία του κειμένου με τίτλο “Ορθόδοξη αγωγή και παγκοσμιοποίηση”, από το βιβλίο “Χριστιανισμός και Θρησκευόμενα” της Β Λυκείου (σελίδες 53-54).

“Κάθε άνθρωπος είναι νησί”.

- 1. ...κάθε άνθρωπος είναι νησί. Πελάγη ολόκληρα βρίσκονται ανάμεσα στον καθένα μας και στους άλλους.
- 2. Τι είναι αληθινά το νερό ως θάλασσα, ως λίμνη, ως ποτάμι; Είναι απειλή. Είναι η σκοτεινή δύναμη, η άβυσσος που μπορεί να καταπιεί τον άνθρωπο και να πνίξει τα έργα του. Ταυτόχρονα όμως είναι και ευκαιρία. Μια αληθινή φυσική λεωφόρος, ώστε ο άνθρωπος να ανοιχτεί σε κόσμους που δεν τους βάζει ο νους του.
- 3. Τι είναι αληθινά ένα νησί; Η σιγουριά, η ασφάλεια του μικρού, κλειστού τόπου μου. Όμως μπορεί να είναι και κάτι άλλο: φτώχεια και ορφάνια. Μπορεί δηλαδή να με κρατά ακρωτηριασμένο από την αληθινή μου φαμίλια: τους ανθρώπους των άλλων λαών, των άλλων γλωσσών, της άλλης σοφίας. Το βασανιστικό, λοιπόν, για τον άνθρωπο είναι να αποφασίσει πώς θα σταθεί απέναντι στο νησί του (που είναι και σιγουριά και ορφάνια), και πώς θα σταθεί απέναντι στα πελάγη του (που είναι και απειλή και ευκαιρία).
- 4. [...] Για τον Χριστιανισμό δεν υπάρχει δίλημμα «πέλαγος ή νησί». Η απάντηση είναι μία: φυσικά πέλαγος!

Ε. Το κείμενο ερμηνείας “Κάθε άνθρωπος είναι νησί” του Θανάση Παπαθανασίου, βάσει του οποίου θα γίνει η επεξεργασία του κειμένου με τίτλο “Ορθόδοξη αγωγή και παγκοσμιοποίηση”, από το βιβλίο “Χριστιανισμός και Θρησκευόμενα” της Β Λυκείου (σελίδες 53-54, συνέχεια...)

“Κάθε άνθρωπος είναι νησί” (συνέχεια...)

- Αυτή η απάντηση όμως δεν χρειάζεται αφέλεια. Χρειάζεται την επίγνωση ότι το άνοιγμα στα πελάγη δεν είναι περίπατος, αλλά διακινδύνευση. Είναι το ρίσκο να αρπάξεις το χέρι του απέναντι ή να βυθιστείς στο ενδιάμεσο.
- [...] Η μεγάλη πληγή, λοιπόν, σήμερα είναι ότι στις πόλεις μας υπάρχουν κοντινά νησιά. Το ενδιάμεσό τους δεν είναι αχανές σαν το πέλαγος, αλλά λεπτό όσο μια μεσοτοιχία. Είναι όμως εξίσου ανθεκτικό στο να κρατά τα νησιά ανέπαφα το ένα από το άλλο. Η μεγάλη πληγή, δηλαδή, είναι να δημιουργούνται γκέτο. Γειτονικά μεν το ένα στο άλλο, αλλά το καθένα περικλειστο.
- Ούτε όμως αρκεί κι εκείνο το είδος της γαλήνης, που έχει το μοντέλο του σούπερ μάρκετ. Κι εκεί μέσα κινείται πλήθος διαφορετικών ανθρώπων. Αλλά καθένας είναι περικλειστο νησί. Ακόμα κι όταν το σούπερ μάρκετ είναι γεμάτο, η τροχιά του καθενός δεν έχει όρο και προϋπόθεση την τροχιά του άλλου. Είτε ένας, είτε χίλιοι μέσα σε μια κοινωνία του τύπου του σούπερ μάρκετ, η τροχιά του καθενός είναι ίδια και μοναχική: είσοδος-ράφι-ταμείο.

(Παπαθανασίου, Θ. Ν. (2009²). *Η Εκκλησία γίνεται όταν ανοίγεται*. Αθήνα: Εν πλω, σ. 21, 25-26)

Ε. Βήμα 1ο: Η προσαρμογή ενός ευφυούς κειμένου με τίτλο “Κάθε άνθρωπος είναι νησί” για τις ανάγκες ερμηνείας του προς επεξεργασία κειμένου.

- 1. “...κάθε άνθρωπος και κάθε κοινωνική ομάδα και κάθε λαός είναι νησί. Πελάγη ολόκληρα βρίσκονται ανάμεσα στον καθένα μας και στους άλλους.
- 2. Τι είναι αληθινά το νερό ως θάλασσα, ως λίμνη, ως ποτάμι; Είναι απειλή. Είναι η σκοτεινή δύναμη, η άβυσσος που μπορεί να καταπιεί τον άνθρωπο, την κοινωνική του ομάδα, τον λαό του και να πνίξει τα έργα του. Ταυτόχρονα όμως είναι και ευκαιρία. Μια αληθινή φυσική λεωφόρος, ώστε ο άνθρωπος, η κοινωνική του ομάδα, ο λαός του να ανοιχτεί σε κόσμους που δεν τους βάζει ο νους του.
- 3. Τι είναι αληθινά ένα νησί; Η σιγουριά, η ασφάλεια του μικρού, κλειστού τόπου μου (δηλαδή του εαυτού μου, της κοινωνικής ομάδας μου, του λαού μου). Όμως μπορεί να είναι και κάτι άλλο: φτώχεια και ορφάνια. Μπορεί δηλαδή να με κρατά ακρωτηριασμένο (δηλαδή ανάπηρο, αποκομμένο) από την αληθινή μου φαμίλια: τους ανθρώπους των άλλων λαών, των άλλων γλωσσών, της άλλης σοφίας. Το βασανιστικό, λοιπόν, για τον κάθε άνθρωπο, την κάθε κοινωνική ομάδα, τον κάθε λαό είναι να αποφασίσει πώς θα σταθεί απέναντι στο νησί του (που είναι και σιγουριά και ορφάνια), και πώς θα σταθεί απέναντι στα πελάγη του (που είναι και απειλή και ευκαιρία).

**Ε. Βήμα 1ο: Η προσαρμογή ενός ευφυούς κειμένου με τίτλο
“Κάθε άνθρωπος είναι νησί” για τις ανάγκες ερμηνείας
του προς επεξεργασία κειμένου (συνέχεια...)**

- 4. [...] Για τον Χριστιανισμό και συνεπώς για τους χριστιανούς δεν υπάρχει δίλημμα «πέλαγος (δηλαδή κοινωνία προσώπων, ομάδων, λαών) ή νησί (δηλαδή άτομα, ομάδες, λαοί)». Η απάντηση είναι μία: φυσικά πέλαγος (δηλαδή κοινωνία προσώπων, ομάδων, λαών)!
- Αυτή η απάντηση όμως δεν χρειάζεται αφέλεια. Χρειάζεται την επίγνωση ότι το άνοιγμα κάθε ανθρώπου, κοινωνικής ομάδας, λαού στα πελάγη (δηλαδή σε κάθε άλλο άνθρωπο, κοινωνική ομάδα, λαό) δεν είναι περίπατος, αλλά διακινδύνευση. Είναι το ρίσκο να αρπάξεις το χέρι του απέναντι ανθρώπου, κοινωνικής ομάδας, λαού ή να βυθιστείς στο ενδιαμέσο.
- [...] Η μεγάλη πληγή, λοιπόν, σήμερα είναι ότι στις πόλεις μας (δηλαδή στον κόσμο και στις χώρες μας) υπάρχουν κοντινά νησιά (δηλαδή άνθρωποι, κοινωνικές ομάδες, λαοί). Το ενδιαμέσό τους δεν είναι αχανές σαν το πέλαγος, αλλά λεπτό όσο μια μεσοτοιχία ή όσο τα σύνορα ανάμεσα στις χώρες του κόσμου μας. Είναι όμως εξίσου ανθεκτικό στο να κρατά τα νησιά (δηλαδή ανθρώπους, κοινωνικές ομάδες, λαούς) ανέπαφα το ένα από το άλλο. Η μεγάλη πληγή, δηλαδή, είναι να δημιουργούνται γκέτο (δηλαδή, τόποι απομόνωσης, κυρίως ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, με άορατα πολλές φορές ή ορα-

Ε. Βήμα 1ο: Η προσαρμογή ενός ευφυούς κειμένου με τίτλο “Κάθε άνθρωπος είναι νησί” για τις ανάγκες ερμηνείας του προς επεξεργασία κειμένου (συνέχεια...)

τά κάποιες άλλες φορές, αλλά κοινώς αποδεκτά, αγκαθωτά ηλεκτροφόρα συρματοπλέγματα). Γειτονικά μεν το ένα στο άλλο, αλλά το καθένα περικλειστο.

- Ούτε όμως αρκεί κι εκείνο το είδος της γαλήνης (δηλαδή ήσυχης, αλλά τυχαίας συνάντησης ανθρώπων, κοινωνικών ομάδων, λαών), που έχει το μοντέλο ενός κόσμου του τύπου του σούπερ μάρκετ. Κι εκεί μέσα κινείται πλήθος διαφορετικών ανθρώπων, κοινωνικών ομάδων, λαών. Αλλά καθένας είναι περικλειστο νησί. Ακόμα κι όταν το σούπερ μάρκετ είναι γεμάτο, η τροχιά του καθενός ανθρώπου, κοινωνικής ομάδας, λαού δεν έχει όρο και προϋπόθεση την τροχιά του άλλου. Είτε ένας, είτε χίλιοι άνθρωποι, κοινωνικές ομάδες, λαοί μέσα σε μια κοινωνία του τύπου του σούπερ μάρκετ, η τροχιά του καθενός ανθρώπου, κοινωνικής ομάδας, λαού είναι ίδια και μοναχική: είσοδος (ΝΑΤΟ-ΗΠΑ) – ράφι (κράτη-μέλη) – ταμείο (λαοί/πληρωτές)”.

Παπαθανασίου, Θ. Ν. [2009²]. *Η Εκκλησία γίνεται όταν ανοίγεται*. Αθήνα: Εν πλω, σ. 21, 25-26 (με την αναγκαία προσαρμογή).

Ε. Βήμα 2ο: Επισήμανση ομοιοτήτων, διαφορών και σχέσεων
“παγκοσμιοποίησης” και “οικουμενικότητας” στο προς
επεξεργασία κείμενο με βάση το προς ερμηνεία κείμενο.

Κείμενο (προς επεξεργασία) με τίτλο: “Ορθόδοξη αγωγή και παγκοσμιοποίηση”

- Η παγκοσμιοποίηση έχει ταυτόχρονα και αυτόχρονα δύο διαφορετικές όψεις, δηλαδή μοιάζει με τον ρωμαϊκό Ιανό και παρομοιάζεται με νόμισμα ή ένδυμα με την «καλή» και την «ανάποδη» πλευρά του.
- Η θετική όψη της παγκοσμιοποίησης συνίσταται στο ότι αυτή αποτελεί το αντίδοτο στην εθνικοποίηση κάθε μορφής και παντός είδους, όπως είναι ο εθνικισμός, ο φυλετισμός, ο σωβινισμός, ο ρατσισμός κ.ά.ό. φαινόμενα που τροφοδοτούν τον απομονωτισμό και πυροδοτούν τον φανατισμό με όλα τα θλιβερά συνεπακόλουθα σαν την μισαλλοδοξία, την ξενοφοβία κ.τ.λ. Η παγκοσμιοποίηση είναι μια πρώτης τάξεως ευκαιρία για να προσλάβει κάθε κοινωνία την ανοικτότητα που της είναι απολύτως απαραίτητη σαν τον καθαρό αέρα για τον ανθρώπινο οργανισμό. Παρα-(προσ-)καλείται κάθε καλόπιστος διανοούμενος να απαντήσει στο ερώτημα: πώς αλλιώς θα μπορούσε μια κοινωνία να μείνει ανοικτή σήμερα πια χωρίς την παγκοσμιοποίηση;
- Η αρνητική πλευρά της παγκοσμιοποίησης έγκειται στον κίνδυνο που ελλοχεύει μέσα της να αποβεί προπομπός της νεοαποικιοκρατίας στις μέρες μας. Ας μην γελιόμαστε: παγκοσμιοποίηση σημαίνει στην κυριολεξία την δυτικοποίηση του πλανήτη μας, την α-

Ε. Βήμα 2ο: Επισήμανση ομοιοτήτων, διαφορών και σχέσεων

“παγκοσμιοποίησης” και “οικουμενικότητας” στο προς
επεξεργασία κείμενο με βάση το προς ερμηνεία
κείμενο (συνέχεια...)

μερικανοποίηση για την ακρίβεια, και όχι τόσο τον καλώς εννοούμενο εξευρωπαϊσμό της ζωής μας. Τελικά, και για να ακριβολογούμε, με την παγκοσμιοποίηση δεν γίνεται οποιοσδήποτε πολιτισμός παγκόσμιος, ούτε βεβαίως όλες οι πολυποίκιλες παραδόσεις αποβαίνουν παγκόσμιες. Μόνο μία και μάλιστα πάρα πολύ συγκεκριμένη πολιτιστική κληρονομιά αποβαίνει παγκόσμια, δηλαδή κυρίαρχη και εξουσιαστική πάνω σε όλες τις άλλες. Αυτή δεν είναι άλλη από την νεώτερη δυτικοευρωπαϊκή πολιτιστική παράδοση και μάλιστα στην εντελώς συγκαιρινή μας βορειοατλαντική εκδοχή της, ιδίως στην αμερικανική της έκδοση.

- Επομένως η παγκοσμιοποίηση μοιάζει να εκφυλίζεται στην σύγχρονη μορφή της απεχθούς αποικιοκρατίας. [...]
- Οικουμενικότητα σημαίνει την προτεραιότητα της διαφοράς, την πίστη ότι η επιβίωση χρειάζεται την συμβίωση και την πεποίθηση ότι η ύπαρξη είναι συνύπαρξη. Η παγκοσμιοποίηση χρειάζεται απαραίτητως την οικουμενικότητα. [...]
- Το πρόβλημα δεν είναι το απλοϊκό «ναι ή όχι» στην παγκοσμιοποίηση, αλλά το πάρα πολύ κρισιμότερο θέμα της μεταστοιχείωσης της παγκοσμιοποίησης σε οικουμενικότητα”.

(Μπέγζος, Μ., Ορθόδοξη αγωγή και παγκοσμιοποίηση. Στο έργο Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας, Τα Θρησκευτικά ως μάθημα ταυτότητας και πολιτισμού. Βόλος, 15-17 Μαΐου 2004, Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα, 2005, σσ. 145-148).

Ε. Βήμα 3ο, Απάντηση: Η παγκοσμιοποίηση ως προϊόν του ατομοκεντρικού μοντέλου ζωής και κοινωνίας του Ανθρωπισμού και η οικουμενικότητα ως προϊόν του προσωποκεντρικού μοντέλου ζωής και κοινωνίας του Θεανθρωπισμού.

Ομοιότητες “παγκοσμιοποίησης” και “οικουμενικότητας”

- Παγκοσμιοποίηση και οικουμενικότητα αποτελούν το αντίδοτο στην εθνικοποίηση κάθε μορφής και παντός είδους, όπως είναι ο εθνικισμός, ο φυλετισμός, ο σωβινισμός, ο ρατσισμός κ.ά.ό. φαινόμενα που τροφοδοτούν τον απομονωτισμό και πυροδοτούν τον φανατισμό με όλα τα θλιβερά συνεπακόλουθα όπως τη μισαλλοδοξία, την ξενοφοβία κ.τ.λ.

Διαφορές “παγκοσμιοποίησης” και “οικουμενικότητας”

- Ενώ η παγκοσμιοποίηση μοιάζει να εκφυλίζεται στη σύγχρονη μορφή της απεχθούς αποικιοκρατίας, η “οικουμενικότητα” δίνει προτεραιότητα στη διαφορά, στην πίστη ότι η επιβίωση χρειάζεται την συμβίωση και στην πεποίθηση ότι η ύπαρξη είναι συνύπαρξη.

Συμπέρασμα:

- **Η παγκοσμιοποίηση χρειάζεται απαραίτητως την οικουμενικότητα.**

Εφαρμόζοντας:

Αγώνας των χριστιανών για μεταστοιχείωση της παγκοσμιοποίησης σε οικουμενικότητα με δράσεις του τύπου “η λειτουργία μετά τη Λειτουργία”.

ΣΤ. Σύνδεση των Δράσεων Ενίσχυσης Ενεργού Πολιτειότητας με τις
“Προτάσεις δράσεων για τη μεταμόρφωση των ανθρώπων και του κόσμου
στο παρόν και στο μέλλον” της 3.4. διδακτικής ενότητας του βιβλίου
“Χριστιανισμός και σύγχρονος κόσμος” της Γ Λυκείου.

Εφαρμόζοντας την πίστη για τη μεταμόρφωση του κόσμου στο κείμενο ομιλίας του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, *I Have a Dream (Έχω ένα όνειρο)*, θα επιχειρήσουμε επικαιροποίηση αυτής της ομιλίας στη βάση της οικουμενικότητας, όπως την ευαγγελίζεται η Εκκλησία.

- “Έχω ένα όνειρο...”
- Έχω ένα όνειρο ότι μια μέρα ακόμη και η Πολιτεία του Μισισίπι, μια έρημη πολιτεία, πνιγμένη από τη λάβρα της αδικίας και της καταπίεσης, θα μεταμορφωθεί σε μια όαση ελευθερίας και δικαιοσύνης.
- Έχω ένα όνειρο ότι τα τέσσερα παιδιά μου μια μέρα θα ζήσουν σε ένα έθνος, όπου δεν θα κριθούν από το χρώμα του δέρματός τους, αλλά από το περιεχόμενο του χαρακτήρα τους.
- Έχω ένα όνειρο σήμερα.
- Έχω ένα όνειρο ότι μια μέρα η πολιτεία της Αλαμπάμα... θα μεταμορφωθεί σε μια πολιτεία, όπου τα μικρά μαύρα αγόρια και κορίτσια θα μπορέσουν να πιαστούν χέρι

ΣΤ. Σύνδεση των Δράσεων Ενίσχυσης Ενεργού Πολιτειότητας με τις
“Προτάσεις δράσεων για τη μεταμόρφωση των ανθρώπων και του κόσμου
στο παρόν και στο μέλλον” της 3.4. διδακτικής ενότητας του βιβλίου
“Χριστιανισμός και σύγχρονος κόσμος” της Γ Λυκείου (συνέχεια...)

με χέρι με τα μικρά λευκά αγόρια και κορίτσια και να περπατήσουν μαζί σας αδελ-
φές και αδελφοί.

- Έχω ένα όνειρο σήμερα.
- Έχω ένα όνειρο ότι μια μέρα κάθε κοιλάδα θα υψωθεί, κάθε λόφος και βουνό θα χαμηλώσει, οι ανώμαλοι τόποι θα γίνουν ομαλοί και οι στραβοί τόποι θα γίνουν ευθείς και η δόξα του Κυρίου θ' αποκαλυφθεί και όλη η σάρκα μαζί θα την αναγνωρίσει...
- Όταν αφήσουμε την ελευθερία να ηχήσει, όταν την αφήσουμε να ηχήσει από κάθε χωριό και κάθε κωμόπολη, από κάθε πολιτεία και κάθε πόλη, θα μπορέσουμε να επισπεύσουμε εκείνη τη μέρα που όλα τα παιδιά του Θεού, μαύροι άνθρωποι και λευκοί άνθρωποι, εβραίοι και εθνικοί, προτεστάντες και καθολικοί, θα μπορέσουν να ενώσουν τα χέρια και να τραγουδήσουν τα λόγια του παλιού νέγρικού ύμνου:
- «Επιτέλους, ελεύθεροι! Επιτέλους, ελεύθεροι! Ευχαριστούμε τον Παντοδύναμο Θεό, επιτέλους είμαστε ελεύθεροι!».

(Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, *I Have a Dream*, ομιλία στο μνημείο του Λίνκολν, Ουάσινγκτον, 28 Αυγούστου 1963)

ΣΤ. Η **επικαιροποίηση** της ομιλίας του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ “έχω ένα όνειρο” στη βάση της Οικουμενικότητας, όπως την ευαγγελίζεται η Εκκλησία. **“Ας ξεκινήσουμε λοιπόν...”**

“Έχω ένα όνειρο...”

- Έχω ένα όνειρο ότι μια μέρα ακόμη και η Πολιτεία του Μισισίπι, μια έρημη πολιτεία, πνιγμένη από τη λάβρα της αδικίας και της καταπίεσης, θα μεταμορφωθεί σε μια όαση ελευθερίας και δικαιοσύνης.
- Έχω ένα όνειρο ότι τα τέσσερα παιδιά μου μια μέρα θα ζήσουν σε ένα έθνος, όπου δεν θα κριθούν **από την οποιαδήποτε διαφορετικότητά τους (σωματική και ψυχική)¹**, αλλά από το περιεχόμενο του χαρακτήρα τους.
- Έχω ένα όνειρο σήμερα.
- Έχω ένα όνειρο ότι μια μέρα η πολιτεία της Αλαμπάμα... θα μεταμορφωθεί σε μια πολιτεία, όπου τα **μικρά παιδιά ανεξάρτητα από την οποιαδήποτε διαφορετικότητά τους (σωματική και ψυχική),²** θα μπορέσουν **είτε να αγκαλιαστούν και ν' αγκαλιάσουν είτε³** να πιαστούν χέρι με χέρι (**Η Διαφορετικότητα των Μαθητών**) και να περπατήσουν μαζί σας, **αδέλφια⁴**. (**«Υπάρχουν μόνο δύο φύλα»: Η επιστημονική διαμάχη - και ...**)

ΣΤ. Η επικαιροποίηση της ομιλίας του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ “έχω ένα όνειρο” στη βάση της Οικουμενικότητας, όπως την ευαγγελίζεται η Εκκλησία. “Ας συνεχίσουμε...””

- Έχω ένα όνειρο σήμερα.
- Έχω ένα όνειρο ότι **μια μέρα κάθε κοιλάδα θα υψωθεί, κάθε λόφος και βουνό θα χαμηλώσει***, **οι ανώμαλοι τόποι θα γίνουν ομαλοί και οι στραβοί τόποι θα γίνουν ευθείς**** και η δόξα του Κυρίου θ' αποκαλυφθεί και όλη η σάρκα μαζί θα την αναγνωρίσει...”
- Όταν αφήσουμε την ελευθερία να ηχήσει, όταν την αφήσουμε να ηχήσει από κάθε χωριό και κάθε κωμόπολη, από κάθε πολιτεία και κάθε πόλη, θα μπορέσουμε να επισπεύσουμε εκείνη τη μέρα που όλα τα παιδιά του Θεού, **ανεξάρτητα από την οποιαδήποτε διαφορετικότητά τους (σωματική, ψυχική, εθνικότητας, θρησκευματος, χριστιανικής ομολογίας)⁵** θα μπορέσουν **είτε ν' αγκαλιάσουν και ν' αγκαλιαστούν είτε⁶** να ενώσουν τα χέρια και να τραγουδήσουν τα λόγια του παλιού νέγρικού ύμνου:

*Με αυτή του τη φράση ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ πιθανόν να εννοεί ότι μια μέρα θα ακουστεί και θα εισακουστεί η φωνή όλων των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, ώστε να πάψουν να υφίστανται οι σε βάρος τους διακρίσεις.

**Με αυτή του τη φράση ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ πιθανόν να αναφέρεται στην αλλαγή νοοτροπίας των σκληρόκαρδων ανθρώπων.

ΣΤ. Η επικαιροποίηση της ομιλίας του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ “έχω ένα όνειρο” στη βάση της Οικουμενικότητας, όπως την ευαγγελίζεται η Εκκλησία. “Εν κατακλείδι...”

- “Επιτέλους, ελεύθεροι! Επιτέλους, ελεύθεροι! Ευχαριστούμε τον Παντοδύναμο Θεό, επιτέλους είμαστε ελεύθεροι”!».

(Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, I Have a Dream, ομιλία στο μνημείο του Λίνκολν, Ουάσινγκτον, 28/8/1963)

Ερωτήματα

1. Τι παρατηρείτε στην επικαιροποιημένη ομιλία του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ; [...]
2. Ποια συναισθήματα, απορίες ή σκέψεις σας προκαλεί η παρατήρησή σας;

1, 2, 3, 4, 5, 6: Οι με διαφορετικό χρώμα προσθήκες μας αφορούν στην επικαιροποίηση της ομιλίας του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ με βάση την ισότητα όλων των ανθρώπων, ανεξάρτητα από την οποιαδήποτε διαφορετικότητά τους (σωματική, ψυχική, εθνικότητας, θρησκευματος και χριστιανικής ομολογίας).

Z. Τα μέλη της Ομάδας “ορθώς σκέπτεσθαι”.

**Τάξη - Τμήμα Α1: Η Ομάδα του
“ορθώς* σκέπτεσθαι”**

Οι μαθητές/-τριες

Βαξεβάνης Δημήτριος

Ισλαμάι Κλαϊντιόν

Κοκκινόρης Σπυρίδωνας

Μαρμαλίδης Αναστάσιος

***ορθώς, δηλαδή χωρίς προκαταλήψεις και
στερεότυπα.**

Υπεύθυνη καθηγήτρια

κ. Ρήγα Κυριακούλα, ΠΕ02

**Τάξη - Τμήμα Α2: Η Ομάδα του
“ορθώς* σκέπτεσθαι” (συνέχεια...)**

Οι μαθητές/-τριες

Μποβιάτση Σοφία

Τολματσόβα Ναταλία

Τσανάι Λουσιάνα

Υπεύθυνη καθηγήτρια

κ. Ρήγα Κυριακούλα, ΠΕ02

Η. Τα μέλη της Ομάδας “ορθώς ομιλείν”.

Τάξη - Τμήμα Β1: Η Ομάδα του “ορθώς* ομιλείν”

Οι μαθητές/-τριες

Ευθυμιάδη Ελένη

Κεμπισλόγλου Σταύρος

Μιχαηλίδης Δημήτριος

*ορθώς, δηλαδή χωρίς προκαταλήψεις και στερεότυπα.

Υπεύθυνη καθηγήτρια

κ. Ασπρογέρακα Καλομοίρα, ΠΕ01

Τάξη - Τμήμα Β2: Η Ομάδα του “ορθώς ομιλείν” (συνέχεια...)

Οι μαθητές/-τριες

Ζουμπρή Παναγιώτα

Κουρτίδης Αναστάσιος

Κωνσταντίνου Σπυρίδων

Κωνσταντίνου Χρήστος

Παπαδοπούλου Δέσποινα

Πολιτάκης Δημήτριος

Παπαχρήστου Αλεξάνδρα

Υπεύθυνη καθηγήτρια

κ. Ασπρογέρακα Καλομοίρα, ΠΕ01

Θ. Τα μέλη της Ομάδας “ορθώς πράττειν”.

Τάξη - Τμήμα Γ1: Η Ομάδα του “ορθώς* πράττειν”

Οι μαθητές/-τριες

Αντωνιάδου Κατερίνα
Γεωργουδάκης Σπυρίδων
Γκαουρασβίλι Μαριάμ
Μπούζι Αλκίντα
Κακαβάς Φαίδων
Κωνσταντώνη Χριστίνα
Μπογιατζιέβα Στέφκα

*ορθώς, δηλαδή χωρίς προκαταλήψεις και στερεότυπα.

Υπεύθυνη καθηγήτρια
κ. Ασπρογέρακα Καλομοίρα, ΠΕ01

Τάξη - Τμήμα Γ2: Η Ομάδα του “ορθώς πράττειν” (συνέχεια...)

Οι μαθητές/-τριες

Γεωργίου Γεώργιος
Κατελάνος Χρήστος
Κούτρας Γεώργιος
Μασκλαβάνου Παναγιώτα
Μάστορα Λιρίκα
Μιχαήλ Κάρμεν Μανταλίνα
Μπονιάκου Μάρκελ
Ναχνούχ Τζέσικα
Ντίνια Ντρίτα
Ορδόλης-Πρέπης Χριστόφορος
Οσμάν Ραΐφ
Πολίτη Μαρία
Πρωτόγερος Παντελεήμων
Σάντος Ντε Αντράντε Γκουστάβο Τζούλιο

Υπεύθυνη καθηγήτρια
κ. Ασπρογέρακα Καλομοίρα, ΠΕ01

I. Βιβλιογραφία – Δικτυογραφία (ενδεικτικά)

- Νίκου Α. Ματσούκα, Δογματική και Συμβολική Θεολογία Γ, σελίδ. 250-255, Εκδόσεις Π. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 1997.
- Νίκου Α. Ματσούκα, Δογματική και Συμβολική Θεολογία Β, σελ. 513-524, Εκδόσεις Π. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 1999.
- [ορθοδοξοι οριζοντες](#)
- [ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ](#)
- [Ο Ιησούς ως ιατρός των ψυχών και των σωμάτων](#)
- [Βιβλιοθήκη Ελλήνων Πατέρων \(ΒΕΠΕΣ\) - Ελληνική Πατρολογία](#)
- [Βιβλιοθήκη Ελλήνων Πατέρων και Εκκλησιαστικών ...](#)
- [Κανόνες των Αγίων Αποστόλων](#)
- [Αναπηρία: Ένα Συνέδριο για μία Ορθόδοξη θεώρησή της](#)
- [Τα άτομα με αναπηρία στη ζωή της Εκκλησίας](#)

I. Βιβλιογραφία – Δικτυογραφία (ενδεικτικά – συνέχεια...)

- «ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ...
- Διαφορετικότητα. Μορφές, διαχείριση και συμβουλές σε γονείς
- οι περαστικοί απαντούν: από ποιες λέξεις σχηματίζεται το ακρωνύμιο ΑμεΑ;
- Δρ. Στέλιος Κυμπουρόπουλος: " Η ομοιότητα μπορεί να ...
- Πρωταγωνιστές Σ4 | Ψυχώσεις -Από το σκοτάδι στο φως - 22/01/2025
- Κριτική θεώρηση του κοινωνικού μοντέλου της αναπηρίας
- Από την εκπαιδευτική ένταξη στην κοινωνική συνεκπαίδευση
- Εθνική Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με ...
- Ευρωπαϊκή Ένωση
- Η ευγονική σήμερα - Τάσος Κουράκης
- Φιλοσοφία της ανθρώπινης αναβάθμισης - Τάσης Θεοφάνης - Εκδόσεις Αρμός